

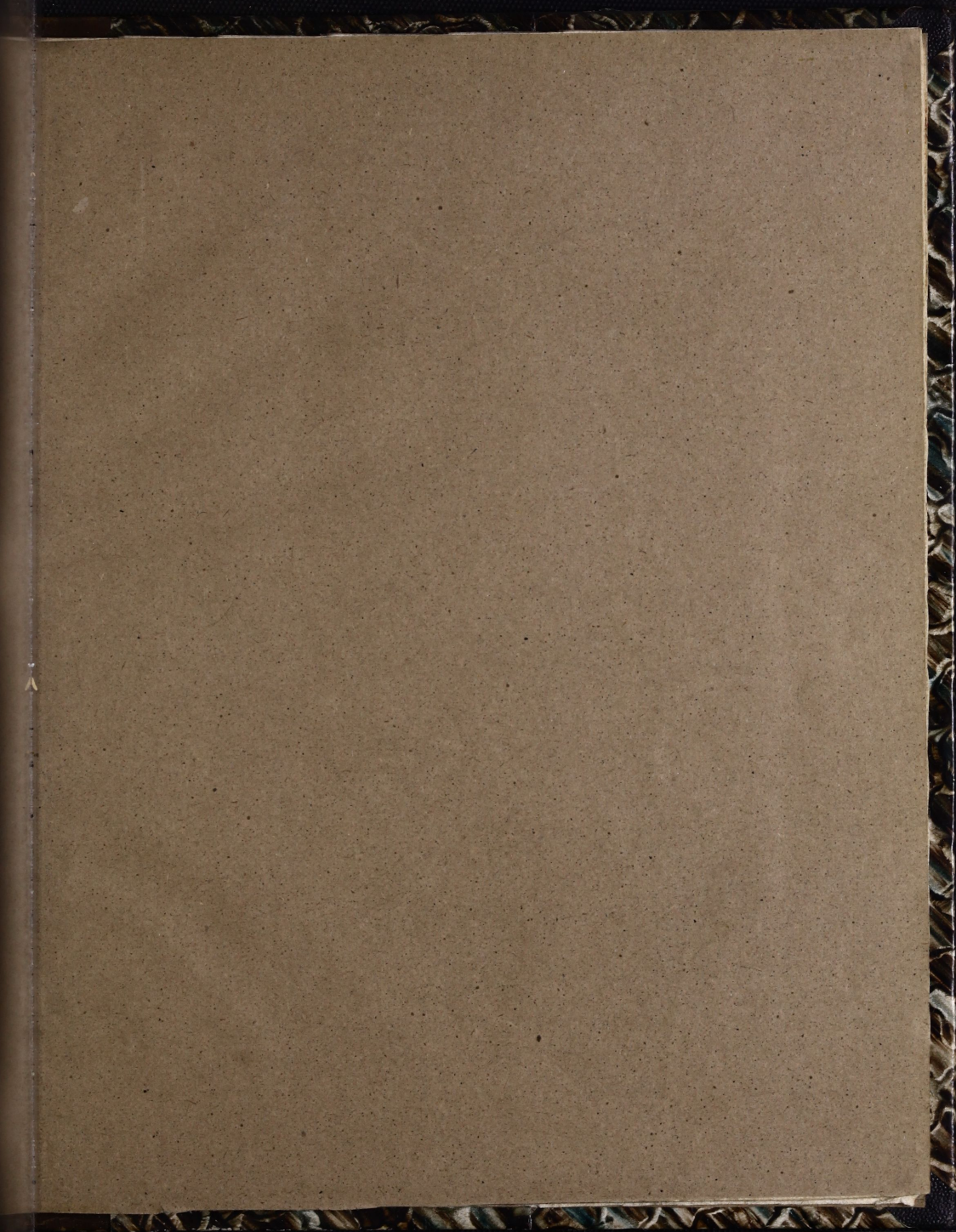
R.M.Lr. Qu.

258.

B.Mr. Qu.

258.

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Patch Number	Color Name
1	Blue
2	Cyan
3	Green
4	Yellow
5	Red
6	Magenta
7	White
8	3/Color
9	Black
10	Blue
11	Cyan
12	Green
13	Yellow
14	Red
15	Magenta
16	White
17	3/Color
18	Black
19	Blue
20	Cyan
21	Green
22	Yellow
23	Red
24	Magenta
25	White
26	3/Color
27	Black
28	Blue
29	Cyan
30	Green

APOLOGIA, ^{24,}

Az az,

MENTSEGRE VALO IRAS, TUDNI
illik, micsoda el tavoztathatatlan Okokból Ken-
sereitrennek Cseh Országának mind három Sta-
tusí, kik az Ur Vacsoráját mind az két szin
alat vesik, magok oltalmaert
hadat fogadni.

KÖNYVTÁRA

Az Pragai Nemet nyelven, (Veleflavi Samuel által) nyom-
tattatott Exemplarbol Magyar nyelvre fordítatot.

MI fő nepek, Szentelt vitezek. Praga-
nak, Kutenbergnek, es az több Varasoknak
Köverti, Cseh országnak mind az három
Statusból, kik az mi Urunk JESUS
Christusnak testet es vérét, mind az két
semely alatt vesük, es az Csehek vallá-
sat valljuk, kik mostan az Pragai Varban gyűlésben va-
gyunk, Jelentyük mind magunk kepeben, kik most jelen
vagyunk, es mind fejenkent azoknak nevevel az kik jelen
nincsenek : Hogy sok nehezsegeket es nyomorúságokat
szenvedven ez előt való estendőkből, az gonos es nyugha-
talan embereknek, incselkedése miatt, mind az Egy-hází
s mind az külső rend közzül, kiválteppen pedig ez Or-
szágnak dögletes szerzetitől az Jesuitaktul, kiknek gondo-
latyok, sayok es cselekedetek, mindenkor arra volt iga-
zítva, hogy nem csak ő fölfeget az mi Királyunkat, ha-
nem az egész országnak lakosát es minden rendit, kik az Ur
A vacso-

II
orb.

Monachi Miklos Uram ő kegyelme ajándéka. Fo 1618, 23. gtno.

Vacsorajával egészen elnek, az Romai seknek, úgy mint, idegen Fejedelemségnek igaja alá haythatnák csalardul: Az fellyül meg nevezet Orságnak mind az három Statusit, mind az Egyhazi s mind külső renden levőket, meltatlansággal illeltek.

Az utan pedig úgy mint 1609 es 1610 estendőkhben, midőn tökeletes bekefege es vegezes lőrt volna közöttünk, mellyet az bodogh emlekezetű Rudolphus Csasar ő fölseghe, mind az két fél között, tudni illik, kik egy semely alatt, es mind azok az kik két semely alatt elnek az Ur vacsorajával biztato levellel erőstet volna: Es az közönseges gyűlésben, mind ezek hitelesen erőstettek: es concludaltattak: Hogy tudni illik, egyyk fél is az masikat, valami bosszuval avagy gyalazattal ne illesse, hanem mind az Papistak es Evangelicusok, ez egymás értelméből lőrt vegezésnek erejevel, az mi Urunknak Istenünknek akar mely helyben, mind az Egyhazi es külső rendnek bantasa nélkül, esendessen es szabadon szolgálásunk, mellyeket az *Asscuratoria*, es az gyűlésnek vegezési, bővebben bizonyitnak.

Csasar is ő fölsege az mostani Kiraly, nekünk kegyelmes Urunk, mikor kiralyunk választator, ez orságnak megh rögzőt sokasat, nem csak közönsegeskeppen, hanem ugyan *in specie* kiváltskepen jovalotta es meg erőstette.

Mind azon által, az Kiralynak, Orságunknak es közönseges csendezségnek megh nevezet ellenségi, forgalmatoson abba munkalkodtanak, hogy ez kívánatos es meg erősteteret bekefegekn kötelet fel bontvan, az ő el fordult, es ez Orságnak maradékrol maradakra artalmas igyekezeteket, kedvek ferint valo vegbe vihessek. Mivel hogy akkor is, midőn ez bekefege vegezes lőrt, magokat egyebeknél az önön vallásokon levőknel, fellyebben viselven, az *Asscuratoria*,

ratoriat, es egyéb vegezéseket (mellynek *tenora* serene, az Bodog emlékezteti Rodolphus Császáral tellyeslegel es voltakepen meg be kellett tünk, es minden bossu alas avagy büntetes, mely mi raytunk avagy maradékinkon eshetet volna, el vetettetet) subscribalni nem akartak, sőt mind ezeket semmive akartak tenni, es főrendű emberek ellen, az ő gonosf elmejeknek merget, bővön ki okadtak, es az mint az előt az ő hazajoknak nem csak titkos, hanem sok dolgokban, nyilván valo ellensegghi leven, az mostani Kiralyt is az mi Urunkat successiojatul az Országba meg akartak fóstani, es masra akartak falítani: Mely igyekezetek mind azon által vegben nem ment, mert mindeneknek Istennek gondviseléséből, bodog vege lőtt, es ez mostani Kiraly Urunk által kegyelmesen confirmaltator.

Annak okaert az megh nevezet Jesuitak es egyéb eszkö-
zök által külömb külömb fidalmak, patyarkodások, es ha-
lalos *sententia* mondasok leven azok ellen, kiket mind ket
semely alat vevőknek soktunk nevezni, nyilván mind ira-
sokkal, mind befedekkel, eretnekeknek hitanak, kiknek az ő ^{Szentek} egyban-
religiojok törvenye szerint, sem irasunkban sem befedünk-
ben, semmi hitelünk ne legyen. Ezek felett minden fidal-
nak ^{is Ma} mas gyalazatos nevezettel illettek, mind tudományukat ^{gyarokkal} gyarokkal
s mind religionkat, kik mind az ket semely alat vesűk, bi-
zonyittyak ezeket az ő gyalazatos irasi, mikeppen mindnya-
jan *Sub utraq*, kik az Romai Catholicusokhoz nem kötele-
sek, eletekben, hirekben nevekben kissebitessenek, es kar-
hoztattassanak: Az Magistratus is azonban arra izgatvan,
hogy tűzzel vassal vesessenek, es tellyesleggel ki gyomlallyak
azokat kik *Sub utraq* communicálnak.

Hogy pedig az embereket könnyebben res vehessenek,
es azokat kik *Sub utraq* communicálnak, egy mas ellen par-

oltathassák; az orságnak es az közönseges bekefegnek
megh nevezet ellenfegi, az mi Statufinkat kik *Sub utraq*
communalunk, es egyetemben ő föflege tetzeleből es
consensusabol, nagy es nehez okok miatt, rendeltetet olta-
mazoinkat, kiknek ez volt tíftek, hogy az meg nevezet
Affecuratoria ferint az mi religionknak hiven gondgyat vi-
selttyek, tülünk el akartak szakítani, es az mi törvény sze-
künk, kik *Sub utraq* communalunk tellyesfegel el akar-
tak fordítani, es minket eggyefflegben levő Statufokat, kö-
zönseges gyűfiesinkben magok, es egyeb artalmas gonof
esközök által, egymás közöt levő gyűföfegre akartak ger-
jefteni: Az egynehanyfor megh nevezet *Affecuratoria*,
mellyet ő felflege nekünk engedet, közönseges gyűfiesek-
ben megh erőfítettet, főt ő felflege-is az mostani Kiralyunk
es kegyelmes Urunk confirmalt, közönseges szabadságun-
kat es privilegiumunkat, ez orságnak kivaltkeppen való
helyben hagyafa ferint, megh bekefelfünket, es frigy köte-
fünket az ő gonof es dögleletes igyekezeteknek meg nyere-
fért vegbe viteleert; egykepen es maskepen magyarázván.

Az mi Oltalmazoinkat, refből igiretekkel, refből fenye-
getefekkel, arra akartak venni, hogy tíftektől bucsut ve-
gyenek: Egynehany gyengyeb femelyeknek az hitben,
hogy hiteket változtassák: Nemellyeket nagy tíftekkal in-
gerelven, mint hogy egyebkepen femmi tekintet nincsen
reajok, es femmi hitelt avagy *promotiot* nem remenlhetnek,
oltromoltanak, hogy lelkek ifmereti ellen, az egyfer meg
ifmert igaffagot meg ragadván, az igaz religionak öfvenye-
röl el hajolván, az ő seregekben allyon.

Ezek után melyebben el menven az dologhan, es nagy
tífteknak meltofagara jutván, nem az Kiraly es orfag dol-
gaiban, de meg az ő föflege birodalmába-is es tartományi-
ban, az regi hafnos es hú tíftevifelőket le töttek, es helyek.
be mas

Egyen van
m. ogy
Endy dja.

be mas Kapitányokat, Papistákat, alattak, *Sub una*, kiknek Fe-
reny munkajok által az nyavalyas költséget az religio dolga-
ban, csudalaroson kenizottak, sokakat, nagy gonofságot
költven reájok, helyyeiből elűztek: Az Egyhazi seme-
lyeket *Sub utraq* az Papfag hazabol, mellyet az *Affecurato-
ria* serint is igazan birtak, kiűztek es masokat *Sub una* ba-
litottak helyekbe.

m. Pragai
Gyűlési Ország
Helyesbítés

Az Praga Varosiba, ez gonof embereknek östőkelefe-
ből es serensegeből az Romai Catholicusok, nagy tíftek-
nek meltságarra jutvan, külömb külömb practikkal es fe-
nyegetéssel elven, az egyeb tanatsbeli emberek ellen, kik
Sub utraq communicálnak, oly sarvas hatalmat vőttenek,
hogy minden versenges es kesedelem nélkül minden ő ke-
vanfagoknak engedni keniserítettének.

Es mivel hogy az ő Praga Uy Praga, es kisebik Praga Va-
rosi fő emberinek es tanatsosinak nekünk tudasunkra vagyon,
hogy az mi eleink, es az több varosokkal egygyűt, kik *Sub
utraq* Communicálnak, neműnemű üdőben gyűlesbe az Va-
rosnak nagyobik pecseti alat az religionak sabados exerci-
tiumjaert, supplicáltak volt az felső Statufoknak *Sub utraq*,
es azok visontagh mi hozzánk es az több Varosokhoz eskü-
vesnek oly erős kötelevel voltak csatoltatva, hogy mind-
nyajan egyert, es egy mindenekert tartozot elő allani, es
eggyik az másiknak ügyet oltalmazni, azon *Affecuratori-
nak* es az Ország gyűlésenek ereje serint.

Midőn pedig az Pragai Consistoriumnak es Academia-
nak gondviselői, az mi Oltalmazó uraink, valami dologh
felől való vegezesert, mely az mi religionkat illeti, az *Affē-
curatoria* levelet, az Orságnak fő gondviselőit, es az Kiraly
tablajanak Affessorit, jes az ő fellege Aulica Kamoranak ta-
natsosit megh akarnak keresni, Az orságnak minden kör-
nyekeből, hat semelyekkel egyetemben, Pragaban hiza-

nak, mi közzülünk is az mi rendünk szerint, akar mely városból is ket ket semelyt tartozanak közükbe bocsattani.

Ez dolog pedig nem volt annyira bizonyos nálunk, mivel hogy mindgyart az údóktól fogva az közönséges tíftek az városban külömb külömb változatra es Ujulásra jutottak, mi is az mi előnkbe rendeltetett semelyektől, es egyebektől *sub una* meg bantattattunk. Főkepen mint hogy az ő Főlsegetől rendeltetett bírák Papisták voltak (*sub una*) az ő főlsege tőlünk való el meneteli előtt, az mi reghá sokasunk ellen, es sokasunk kívül, ilyen Instructiot vőttek, hogy az mi templominkra es azok jóvedelmere, kik *sub utraq* communicálunk, ők viselttyenek gondot, es az Csásartul rendeltetett bírák híre nélkül es távol leteben, csak egy Ecclesia is meg saját maga ügyeben is, egybe ne gyűlhesse, es semmit ne vegezhesse, mely az Assuratoriával es egyéb kötes levelekkel egyenesen ellenkezik: mely levelekben az többi közöt ez vagyon:

Hallyad
Magyar.

Az mi illeti az Statufoknak *sub utraq* templomink es religiojanak saját ügyet, azok miat semmi bantást ő főlsege ne vegyen, sőt az Statufok *sub utraq* ő főlseget eben nem bantvan, ő magok az ilyen casusban talállyanak itilletnek es el igazításnak alkalmas orvosokat.

Azonközben azoknak tanatsokból arra jutottunk (mint hogy vegtere ket uttal, az oltalmazó urak, sokot levelekkel parancsoltak, hogy előtők comparealyunk) hogy senkit az mi rendünkről, az regi sokas szerint közükben nem küldőtünk, hanem csak az ő akarattok szerint alót az sententia, az kik neha Romai Catholica religion voltak, mind azon által az mi resünkre tartozó dolgokat *sub utraq* az mi tanacsunk,

netesunkban (az mely illetlen dolog) tóttek itilletet: Es az
mi kegyelmes Kiraly urunknak azt irtak, hogy mi akara-
tunk az a tanatskozas, meg-is semmikeppen helyen nem
hadgyuk. Ezt-is hozza tóttek, hogy mi az eges Commu-
nitasal, Csasar o föllege kívül semmi oltalmazó nélkül
nem sükölködünk.

Mellyekből ez időben, midőn minden igyekezetek es
tanats forralások ellenünk *Sub utraq* vilagossagra jöven,
minemű kár következhetet volna, akar mely eses ember-is
könnyen meg itilheti.

Minck utanna pedig meg tapasztaltuk menyire megh csz-
lattattunk, es az jelen valo vesedelmet esünkbe vóttuk, es
bőv vilagossagai által ertettük. Miben allyon ez orfagnak,
az Statufoknak es Regnicolának oltalmazasa, akartuk
hogy az mi Confessionok elő jaro besedebe, ki nyomtatva
legyenek ez igek:

Mi három Statufok *Sub utraq* mindnyajan, az mi
Isten szerint valo hirünknek es vallásunknak törvény
szolgáltatásunkal egyetemben, senkit más oltalma-
zot nem akarunk venni az mi kegyelmes Csasar
Urunk es Kiralyunk kívül, es azokat kiket o föl-
lege hirevel es terzeleből mind az három rend köz-
zül *Sub utraq* az törvény seknek gondvitelőinek va-
lasztandoklennenk.

Ezek az egyeb nehez okokból inditotvan, midőn az
ide föl megh nevezet Statufok az Pragai Varban egyben
gyűltek volna, az mi Communitasunk közzül-is, kik az
religio szabadsaganak oltalmazasaba csak egy köröm fekete-
nyire-is el nem hailottanak vala, ez utan sem hailandok,
helyre alattalanak, o föllegének magunk mentsegevel va-
lo bő.

Io böcsületeslevelet irtunk: es ezt cselekedven, meg nyertük, hogy minket ismet az ő tarsasagokban vegyenek, kikvel mind most s mind ez utan, az *Asscuratoria* es hozza tartozo vegezések ferint, mivel hogy abban minden tagoknak oly erős egyben csatoltatása vagyon, hogy egyik az másiknak eplege nélkül meg nem maradhat, hiven es tökeletesen egyet akarunk erteni.

Hogy pediglen mi ide fel meg nevezet Statufok, (Evan-gelicusok,) *Sub utraq*, amaz ő föllege, orsagunk es közönseges bekefegünk ellensegire forditsuk ismet befedünket, es meg mutatjuk, ezek kívül egyéb casusokban mit cselekedtetnek. Tudni illik, hogy midőn az előt rend es törvény ferint közönseges gyűlesben ez fele dolgok el igazítására valasztattak, nem leven őn kejeken, Az *Asscuratoria* levelnek, vegezéseknek es gyűleseknek titkainak bíraiva töttek magokat. Az felet ő föllege az mi kegyelmes urunkat Kiralyunkat, latvan nagy es az közönseges keresztynseget illető dolgokban foglaltatónak lenni, annyira hogy mindenekről mely az regnicoloknak szabadsagokat Privilegiomokat vegezéseket illeti, tellyesfegél meg nem emlekezhettek, az vegre hogy az Statufokat *Sub utraq*, kedvetlensegbe juttassak, es az dolgot arra vihessék, hogy az *Asscuratoria*val etlenkező parancsolatokat vehessenek, ő fellegetnek az ő itileteket megh irtak, mint ha az megh nevezet *Asscuratori* levelben, es több vegezésekben, az Clastro-mokhoz tartozo josagba, nem volna hatalmok *Sub utraq*, engedtek hogy templomokat epítsenek: Holot ez dolognak vizsgálása es itileti olyan embereket nem illetet, hanem az mint az előt mondok, az gyűlesekben megh határozva vegkepen, ez *processus* mind ket felre bizattatot, ugy hogy ha valami vilongás tamadna valamellyik religion levő közt, az ilyen dolognak el igazítására rendeltetett gyűlekezeti legyen,

gyen, melyben mind ket religion levők egy arant valo szá-
mal legyenek. Azok pedig ez processusul semmit nem
gondolvan, hogy az ő elmejeknek faitalanfagat es gonof-
fagat tölthessék, ő fellegetől Brauna varosa ellen Diplo-
mat vóttek, hogy az templom epiteset felben hadgyak :
Mellyet mikor az Braunabeliek az mi tülönk rendeltetet
otalmazoknak hire töttek volna, segitseget es otalmot ke-
resven, es kerven tülök, hogy az *Asscuratoria* level es az Gyü-
lesek vegezese erejevel tekeleges birodalmaba lehessenek.
Az otalmazok ez dologban magok itiletire nem akarvan
tamaszkodni, hanem ez dolognak tellyesb el igazitasaert,
az Gyülesek vegezesi es az ő reajok bizattatot *Instructio*-
ja azt kivanvan, az Orságnak fő gondviselőit, es az itilő
seknek *Assessorit*, ő fellege Csásár Urunk Kamorajanak
tanatfosit *Sub utraq* es ezek kívül az Orságnak minden kör-
nyekeből, hat semelyeket egyben hivatvan, vegtere sum-
ma bereat így vegeztenek, hogy az Brauna varosbeliek,
az több Papi josag-is ez eges Orságban, nem csak ez mi
magunk mentő, es nyomtatatsal vilagossagra bocsatot ira-
sunkban levő articulusokra nezve, hanem egyeb nagy ter-
hes okokert-is, mellyeket most elő nem famlalunk, minden
jokban valamellyeket ő fellege az Statusoknak *Sub utraq*
adot, egyenlőkepen rebeseknek kellenni. Az többi kö-
zöt az *Asscuratoria* levelben ez-is ott vagyon : Ugyan
azon *Asscuratoriank* ellen, semminemű paran-
csolat avagy valami egyeb azfele, semmi változast
ne berezzen, avagy bantast, sem ő fellegetől, sem
az ő fellege maradokitól, es Cseh orságnak követ-
kezendő Kiralyitul. Es ha fínten parancsolatok
mennenek-is ki, es valakiktől yeternenek, mind

B

az által

az által erőlenek legyenek, es az ilyen dologban törvény szerint avagy törvény nélkül nem kel pronuncialni.

Annak okzert az mi oltalmazoink, ez dologt jól megh vizsgálvan, az Braunabelieknek azonképpen az Slofergrab Banya város lakosinak ilyen végezést es választ adtak, hogy egy avagy két házat az mint el kezdték, építsenek, es azokban az ő modgyok szerint az Iktent ajtatofon fogallyak; De ily okkal, hogy az többiben békefegesen es tisztelégesen élyenek, es vesékedesre senkit az *Subuna* közzül ne ingerlyenek, Sokkal inkább az Apaturat avagy az Erseket ugy mint földes Urakat es Magistratus, fidalommal avagy gyalazatos soval, megh ne haragitsak, mivelhogy ezt tudgyak valoba meg parancsoltnak lenni; Sőt inkább nekiek, es az ő tisztartojoknak, minden külfő polgari dolgokban, az mint hű jobagyokhoz illik, engedelmesseggel legyenek. Es mi akkor az mi rendünktől, tanácsbol adatot választ, az kiktől megtalaltak vala mind három Statufok *Sub utraq*, Anno, 1615, az Pragai Varban lőt közönseges gyűlésben, tellyes gyűlekezettől, az mi oltalmazó Urainknak meg írvan, jovalottuk es confirmaltuk.

Noha pedig az megh nevezet gyűlésben ő fölségének ugy mint Urunknak Kiralyunknak, ez nehezsegünket es többeket is, mellyek nem csak az megh nevezet helyeken történtenek, hanem az ő fölsége tartományiban is, az gyakorta elő hozot *Affecuratoria* levelnek értelme ellen, megh jelentettük, az ilyen köteseknek helyere alattasaert es meg erősíteléeert alazatofon supplicálvan, erős remenseghe leven, hogy ez dolog meg az gyűlés alatt le csendesednek. Mind azon által, az gyakorta emlitet Kiraly hive: orszagunknak es az közönseges bekekefegnek ellenseghe, az ő reghi fokafokra térvén, bizvan hogy ok ő fölségetől mindent kön-

dent könnyen meg nyerhetnek, minden igyekezetekkel azon voltak, hogy mi nekünk Statufoknak semmi valasunk ne legyen.

Minek utanná pedig egy néhányan, magokhoz hason-
lokkal az közönseges gyűlésben, az törvény tetelben es
egyeb dolgoknak igazgatásban, az elsőfeget es uraságot,
csudalatos esközök által magoknak koporítottak volna, vé-
gezetre azt cselekedék, hogy mi ő főlsegenek hű Statufi,
minden bantásunk felet, mind az mi Jobaginkkal egyetem-
ben, amaz nagy es el fenvedhetetlen őt estendeigh való adot
válunkra veték, hogy ő főlsege adóságot fizethesse, remen-
seget advan hogy az gravaminaknak vége lenne.

De azonban az gyűlés ideje oly telvén, az mi megh ne-
vezet gonos ellensegünknek tanacsabol, es incselekedese-
ből, semmi valasunk nem lön, nem hogy az gravaminakat
valamiben orvoslotta volna ő főlsege, sőt inkább az grava-
minak napról napra örögbednek, valamiglen vegtere ő fől-
sege ez Országbol el akarván menni, es immar utra indult
volna, mulatvan Brandeis Varaba, eggyet az Otalmazok
közszül, kinek neve Comes Mathaus à Thurn, akkor Carol-
stein varanak Capitannya, két más semelyek jelen leven,
így folita megh: Az Statufok *Sub utraq* gravaminajok es
postulatomok törventelen, en-is minden birodalmat az ő
jobagaban az Pragai Erfőknek adtam, annak okaert engemet
ez dolog felől többbe ne busitsanak.

Valkyon
job lön
ennel az
Magyarok
gyűlésének
vege.

Comes à Thurn alazzatoson mentvén magát ő főlsege előtt,
hogy ő ezt az nyelvel való valást magara nem veheti, mi-
vel hogy mind ez három Statufokat *Sub utraq* illetve, ala-
zatoson supplicalt ő felsegenek, hogy parancsolna az Can-
cellariusznak ki ott jelen volt, hogy iratna megh azt, es adna
kezébe, mellyet ő az Statufok *Sub utraq* eleibe adna híven.
Mely supplicationak noha ő főlsege helt adot es meg paran-

esolta az Cancellariusnak, hogy levelben irassa, mind azon
altal, sok rendbeli sollicitatioval is az irást ki nem vehettek,
hanem az Ersek az templomot Schloßergraba, mellyet fun-
damentomabol az Electoroknak es Imperiumbeli fejedel-
meknek nagy költségekkel építettek volt, az mi religionk-
nak, mely Evangelica *Sub utraq* gyalazattya, mind az föl-
digh le rontatta.

Hasonló dolog történt az Braunavarosbeliiken; kiknek
meg parancsoltak, hogy az ő Ujjonnan rakot templomokat
az Apaturnak engedgyek, es az templom költségét az Cseh
ország Cancellarián le tegyék, midőn pedig nem akarna-
nak engedni, hanem supplicálnak, hogy az mint reghtől
fogva, úgy most is az templomot birhassák, azt nyertek ve-
le, hogy nemely fő embereket közzűlők, az Pragai Várba
vittek, az holot mind ez napigh nagy nyomorúságban tar-
tatnak, felelegeknek, gyermekeknek es attyok fiainak sok pa-
nasfokodásával.

Mikoron pedig több nyomorúságok közöt, mellyeket az
mi atyankfiai szenvednek vala, az oltalmazó urak az ország
környekeben, vadoltatnak, hogy tífteknek az mint hitők
tartana megh nem felelnenek, Ezek közönseges gyűlésben
valo vegezesből, az országhnak fő gondviselőit, leilő bira-
kat, az ő felsége tanácsosait, az hát semelyekkel Cseh-ország-
nak minden tartományabol. *Sub utraq*, Pragaba egyűve hi-
tak; Mely gyűlésben mi-is ő vélek ez dolgot veltakppen
megh forgattuk, es nagy emberseget es feliden, arra igye-
keztünk, hogy az Vicarius uraknak Pragaban egy suppli-
cator, mast ő fölsegenek küldenének Becsbe, es könyörge-
nenk alazatoson, hogy ő fölsege az mi religionkon levőket
ne nyomorgassa, es az Braunabelieket melloztassék az fog-
ságból el szabadítani: Melynek megh nyerefeert az Morvai
Statufokat es fő fő embereket felső es alsó Silesianak fejedel-
mit es

mit es fő fő rendit, egyetemben felső es alsó Lusatianak Statutit es fő emberit, úgy mint kik az mi orfagunkkal frigy kötes által eggyek, megh talaltuk, kerven őket hogy Csásár urunk ő fölsegenel ő-k is törekednenek mellettünk.

Ezek így leven, mindgyarast megh eggyeztünk az Oltalmazozó urakkal, hogy az IV. Caroli Csásárnak Collegiumába, más gyűlelt tegyünk, ez vegre, hogy ha azonban ő fölsegetől az mi supplicationkra valas júne, azt nyilván es tellyesb ertelemmel vehetnők.

De mint lón az dologh, az vegezet napon ismet egyben gyűlven, az valas tetelről es az gravaminaknak könnyebiteferől, annyira nem ertettünk semmit, hogy lőt inkább az minnen ellenseginknek titkos jelenteseből, kik az ő fölsege hely-tartoi között valok voltak, megh értők mely kemény Missilis level érkezet, mely nem csak az mi oltalmazozóinknak, hanem nekünk is mindnyajan veszedelműnkre volna, oly kemény Instructioval hogy minden haladek nélkül az Oltalmazoknak adgyak eleikbe ; melynek értelme im ezek voltak rendel :

I. Ő fölsege az mi gyűlésűnkéről melyen gondolkodvan, megh tapasztalta hogy saját tulajdon maga semelye ellen vagyon.

II. Az mi Schloßergrab templomat, es az Braunavaros-beli engedetlen jobagyoknak büntetefet illeti, kik az Klostorumhoz tartoznak, az mind az ő fölsege parancsolattya-ból lőt.

III. Hogy mi többet tulajdonitunk magunknak hogy sem az *Affecuratoria* es egyéb kötesek tarttyak, es mi más ember jobagye dolgat hamis ügyben oltalmazzuk, úgy mint nyilván valo rebelliseket ő fölsege ellen es az rebellioan őket erősiteni akarjuk : mellyet ő fölsege nemellyekhez kik ez dologhnak authori nem hit volna ; Imez czikkely-is ott

volt: Mivel hogy mi az ő főlsege kegyelmességevel gon-
fúl élünk, es kelletinel többet tulaydonitunk magunknak,
annakokaert ő felsege, eleb az dolognak jól vegere men-
ven, az kik ennek okai, az veteknek nagy volta berint, ne-
hez büntetessel megh akarja büntetni. Tiltya-is ő főlsege
az oltalmazokat, hogy az üdö alatt migh ő felsege vissta nem
tér, gyülest ne tegyenek; Az Locumtenensek által pedigh
tiltya az több regnicolákat, hogy az ollyaten gyülestre hívás-
nak ne engedjenek, az mint ezek az fellyúl megh nevezet
Milsilisbe bőveben megh vadnak.

Immar így mit cselekedhettünk? Mi Statufok semmi
ezféle dologtul nem feltünk volna, hogy tudni illik, az mi
ellenseginknek kisteteseből, ő felsegetől kegyelmes vallas-
helyet, sententiaztassunk, es csak *executiora* tartattassunk:
Mint ha csak úgy volnanak az mint ő főlsege az megh ne-
vezet Milsilisbe hamis, es nem jó informatiora confirmalt
ő főlsege: Hogy tudni illik, saját tulaidon semelye ellen-
töttek volna gyülest, idegeneknek hamis ügyet oltalmaznok
ő főlsege ellen, es az partolasba erőltitenők ő főlsege ellen
őket, mely gonofságok, törvény es az orfagh fokafa berint
élet es hír neünek vestese alatt tilalmasok. Es noha mi ezeket
nem cselekedtük, sőt inkább az mi ellenseginktől ez dolog-
ban is hamisan vadoltattunk, mind azon által az meg neve-
zet milsilisbe, mellyet mi nekünk kiválkeppen való gyal-
zatunkra felel hintegettek, feletteb bizvan az mi ellense-
gink, elege megh murattak, mely nagy kívánságal gerjede-
tenek, hogy mentül hamarab minekünk, avagy csak egynek
közszülünk az ő fekek előtt kellesek törvént hallanunk,
mellyet üdö előtt immar el formáltak mint pronuncialyanak
ellenünk. Es ketségnelkül mind ezek tőlök vöttek erede-
tet, es azt az kemény Milsilist Pragaba formáltak, es csak
subscriptiora küldöttek ő főlsegenek; Inner Könnyű megh
istilni,

itülni, ha ez dologban ők lőttek volna biraink, semmit egyebet ellenünk nem vegeztek volna. De mint hogy ez kedig nyilván valo erővel reánk nem rohanhattak immar törvény es igazságnak sine alatt akartak minket jamborokat es ő fölfegenek hiveit, életünköt es tisztességünköt megh főtani: feleleginknek, gyermekinknek es rokonfaginknak nagy formorufagaval. Ezzel egyetemben az *Affecuratoria* levelet, es az mi religionknak szabadfagat, el törteni es semmi se tenni, sőt mindeneket az megh nevezet *Affecuratoriaba* es kötes levelekbe foglaltatol dolgokat, es közönfeges decretumal erősítettetek, mellyek immar köz es örökke alando törvény helyet kezdettek lenni, minden privilegiominkkal el akartak költeni, es oly igat az nyakunkra vetni, hogy az mi oltalmazoink, ha szinten utolsó vesedelem falana reánk is, mind azon által minket egyben ne gyűithessenek, es ezféle dolgokrul tudositani ne merjenek; Melynel mi lehessen el szenvedhetetlenb es kegyetlenb dologh, mi nem lathattyuk.

Valaha immar vegtere, hogy az ő alatomban valo leselkedő törökből, es alnok Practikaibol ki szabadulhassunk, ugy mint az kiknek tanacsok miat, ő föllege mi nekünk alazatosan könyörgőknek csak egy mák semmi valaszt sem adot, es az kiknek hozza hasonlokkal csalarfagokkal ő föllege ugy megh környekeztetet, hogy ő nekik mindent hiszen, nekünk semmit nem: Mi minden audientiatul el rekefettünk: Az Statufoknak *Sub utraque* es azok oltalmazoinak emlekezetinel ő föllege elöt, hallasra semmi nincsen nehezbe es el szenvedhetetlenb, mellyel örvendezeset dicsekettenek ők.

Ezek felet mindeneknel nyilván vagyón, hogy midőn valamely böcsületes embert megh akartak nyomoritani, es sententiat mondottak, ha szinten minden törvény, igazsag es rend

es rend kívűl volt-is, vegbe vittek ; fokakat csudas es fokatlan esközök által, jószágokból ki finlettek, es nagy vesedelembe eyitettek. Kivaltkeppen ha Evangelicusokrol volt az dologh, az törvény folyasat felbe hadtak az fejezt feketere es az feketet fejerre fordítottak. Az ő fölsege hiveit hitetleneknek, az hitetleneket hiveinek mondottak : Akar mely alhatatlant-is tíftelessagre es meltosagra magasztaltak, az tíftelessagbeli erdemes embereket le csepűlven. Nem csak az ő alattok levőket, hanem az ország birodalma alatt levőket, es az ő fölsege s-papi jószágokat-is *Sub utraq* az religioert feletteb sanyargattak, es hogy az ő religiojokra (*Sub una*) terjenek halatlan kegyetlenféggel, akarattyok ellen, kenfergettek. Sőt az Szabad városoknak Király biroi által es fenyegetések által, az városokat arra kenferitettek, hogy ők kölfek irással magokat, ennek utanna az Statusokkal egyyüt nem akarnanak erteni, avagy gyűlésekben lenni. Még ennél-is gonosb sándekba voltanak, mert imez kerdesre ha az ide fel citalt Mifsilis level, es az minket karhozrato sententia, nem az ő tanacskozásokból sarmazote ; nem tagadtak, s nem is tagadhattak.

Es így mi ez fellyűl elő famlalt okoknak nehezsegeből indítatvan ő közzűlők kettő ellen, tudni illik, Chlumi Kofsumbergi Slavata Vilhelm ellen : Martiniczi Borzita Jaroslavu ellen, kit mas nevel Smeczanzkinak hinak, ugy mint igazsagh es köszönfeges bekefeg haborgatok ellen, törvény ferint cselekedtünk ; Es mivel hogy az ő reajok bizatot tífben nem eleg hiven jartak el, az ő nagysagos dűcsőségekkel, ő fölsege meltosaganak megh külsébitesere es ez ország bekefegenek haboritasara, gonosul elven, mind kettőt, egyetemben egy neműnemű Secretariussal, ő körülöttők hízkelkedővel, az ki egyebekkel egyetemben az Pragai városokban

sokban sok vissza-vonásokat hintegetet, az ő Publicatiojok
 uran, tudni illik, az mineműveknek talaltattak, az reghi so-
 kas érint, az ablakrol le vetettük. Kik ellen, mivel hogy
 megh nem holtak, így procedaltunk, hogy minden jósa-
 gat, velek egyetembe mind azoknak, kik ezeknek partyat
 tartandok, őket mentendők es oltalmazandok leven, akar mi
 tehetsegeel minket üldözni akarnanak, es ezekhez hasonlok
 ellen, kik az *Asscuratoria* levelnek, es ő fölsegetől nekünk
 adatot kötteleknek haborgatoi volnanak; Főkeppen amaz
 alhatatlan es egy babot semt erő arulo, es közönseges eggye-
 seget haborigo ember, Michna Pal ellen, az ki noha ala valo
 főlektől vót eredetet, de minek utanna az Cseh Cancellari-
 an Secretaria tistit megh nyerte, annyira fel fualkodot, hogy
 az mi több ellenkezőinkkel, az fő birodalmot ez mi orsa-
 gunkban, az Statufok ellen, maganak tulaidonította. Az
 fő tistviselőkkal es Assesssorokkal, egyenlőnek alitvan ma-
 gat, keveset gondolt. Sok dolgokban elegyítette magát
 semtelenül hivatallya kívül-is, es az ő visalkodo, parvar-
 kodo csalard vakmerő kívansaga érint, ez orsághnak nagy
 károkat tót, es minden erejevel arra törekedet, hogy az Sta-
 tufok *Sub utraque* szabadsagoktul megh foztattassanak: Ki il-
 lyen gonozsagit tudvan, el reítezet, es az orsagbol ki ment,
 Kik ellen, es ez lator ellen mint kellelsek procedalnunk,
 megh lassuk ez utan.

Köztünk-is
 vadnak il-
 lyen koly-
 kók.

Mely veghre mi ez Pragai Varban valo gyűlésünkben,
 ő fölsegenek, az eges orsághnak, serelmes hazanknak, fe-
 lesegünknek gyermekinknek meg maradasaert es oltalmaz-
 saert, oltalmazó sereget fogadtunk es rendeltünk. Nem oly
 igyekezettel pedig, mint ha ő fölsegevel, az mi kegyelmes
 urunk Kiralyunkkal, ellenkezzünk, egyebeknek-is *Sub una* az
 mi barátinknak kik bekefegben elnek, (az menyiben velünk
 beke-

bekefeget akarnak tartani) semmi bántást nem szerzünk? Mert Nap fenynel világosban ki tétzik, hogy ez cselekedetünkben fenkinek, sem Egyhazi sem köz rendnek, semmi kárt nem tőttünk, semmi párt üres közöttünk nincsen, sőt inkább az mint az Praga Varosiban, azonkepen az egész országban, az bekefege meg tartattatott az egy megh nevezet dolog kívűl, melyet az elő fámlalt okokert, el kerülhetetlenül cselekedtünk, s egyebet sem cselekedhetünk benne.

Annak okaert nem remenlyük hogy Csasar urunk ő főlsége, ugy mint mi Kiralyunk es kegyelmes Urunk, mind ezeket külömben magyarázza, avagy egyebeknek, kik felőlünk gonosf iteletben vadnak, hitelt adgyon.

Azt sem velyünk hogy az mi hazánk fia *Sub una*, nekünk kedves barátink azért, hogy az *Asscuratoria* levelnek, vegezéseknek közönseges bekefegeünknek haborgato ellensegit megh büntetük, ellenünk valamit inditsanak, sokkal inkább nem hiszük, hogy valaki maga semelyeben avagy egyebek nevebe, titkon avagy nyilván ellensegeskeppen, visellye magat ellenünk.

Sőt erős remenséghez taplal minket, hogy mindenknel, az elő fámlalt okokert, es az megh büntettetett semelyekert, mentsegeünk leßen, holot soha elmenkben nem volt, nincsen-is, hogy csak legh kisseb dologban-is ő főlsége ellen, az *Sub una* religio ellen, es velek valo vegezés ellen valamit cselekedgyünk. Hiszük azért hogy velünk egyetemben mindeneket, melyek az közönseges privilegiumoknak megh tartására, az közönseges bekefegehek es csende segehek megh maradására tartoznak, minden ellenkezők ellen, otalmazni igyekeznek.

Mely

Mely ő fölsége hozzánk mutatando gratiajaert, mi-is ő fölsögenek supplicálunk, es ő fölsögenek, ha az dologh ugy kívannya, mas bőveb magunk mentő irast nyujtunk, es az mi artatlanfagunkat az egeő vilagh itiletire tamasztjuk.

Költ az Pragai Varba, az mi közönseges gyűlésünkben, Christus Menyben meneteli utan valo Pénteken, mely Majusnak 25. napja az Uly Kalendarium szerint. Anno, 1618.

FUNDAMENTOM SZERINT VALO
bizonságok, hogy az Papi jószágban es Klastromokhoz tartozoban levő jobagyoknak Afsecuratoria level, es az Statufok *Sub una & utraq;* vegezese szerint, hasonlokepen azon fölsége jobagyoknak-is, igazságok vagyon, az Isteni folgalatnak gyakorlásara templomak epítése es Isteni csendes folgalatra.

Előben, az *Affecuratoria* levelben, bőrtü szerint irvan vagyon, hogy tudni illik, mindnyajan az Confoederatufok, es megh eggyezet Statufok *Sub utraq;* ugy mint az fő rendek, Szentelt vitezek Pragaijak, Kuttenbergaijak es egyeb varosok, az ő alattok valokkal, egy summaban, mindnyajan, kik az Csehek vallasan voltak es vadnak, senkit ki nem veven, az ő Keresztényi religiojokat *Sub utraq;* az köztök valo vegezese szerint, gyakorolhassak, es az ő hűtőknak s religiojoknak vallasaba szabadok legyenek.

II. Senki az mai oratol fogva az fő Statufok közzül, szabad es mező Varosok közzül, főt az parasztság közzül-is, az ő Magistratusatul, avagy mastul Egyhazi avagy külfő rendtől, megh ne haborittassék, es az ő religiojarol masra valamikepen ne kenferitessék.

C 2

III. Hogy

III. Hogy az ő fölfegetől az Statufoknak adatot *Affecuratoria* ellen, semmi *Mandatum*, sem egyéb valami, az mi csak kicsinben-is megh bantana, avagy változást hozna az *Affecuratoria* ellen, ő fölfegetől, maradékitul avagy következendő Cseh Királyoktul, ne farmazhassék, es ne-is acceptaltassék, es ha fínte farmaznek-is, es valakitül acceptaltatot volna-is, mind azon által semmi ereje ne legyen, es az ilyen dologhban sem törvény sérint sem törventelen, sententia ne mondattassék.

IV. Hogy ő fölfege mind az jelen valo es következendő tisztviselőknék az Országba, megh parancsollya es megh hadgya, hogy az megh nevezet fő rendeknek, Szentelt vitezeknek, Nemeseknék, Pragaijaknak, Kuttenbergaijaknak, es egyéb városoknak, mind az ő alattok levőkkel, egy summában mindeneknek *Sub utraq* ez Csehek hitit valloknék az *Affecuratoria*jának czikkelyi es értelme sérint, semmi akadalt ne séerezzenek, hanem azokban őket épen megh tartfak. Ha ellenbe valaki Egyházi avagy köz rend az *Affecuratoria*t bontana, avagy erőlténitene, Csásár ő fölfege, az ő maradékiyal es következendő Cseh Királyal, es Cseh orfagnak Statufival, tartozik az illyeten ellen mint bekefeleg haborgató ellen procedalni, es az Statufokat minden privilegiomival az articulusok sérint oltalmazni.

1609 *Esztendei vezekesben vadnak ezek.* V. Valamely helyben, akar Király ő fölfege akar Király ne aszony városiba, akar az ő fölfege birodalmába, ha valamint ollyak volnanak *Sub utraq* kiknek saját templomok es temető helyek nem volna, avagy azokkal, az kik *Sub una* köz helyek nem volna, ezeknek az ő fölfege *Affecuratoria*ja erejevel, szabad legyen templomokat es temető helyeket építeni.

VI. Hogy ha pedig valaki, akar minemű meltsóagban levő, senkit sem nagyot sem kicsit ki nem veyen, maga avagy

avagy ő fölfege nevevel, akár minemű fin alatt lenne, az ki az Cseh Corona alatt levő Evangelicus Statufokat, avagy Silefianak fejedelmet, Statufit, az Augustana Confession levőket: Aavagy akár kit-is mind az ket ref alatt levők közzül, tudni illik; az Egyhazi es külső renden, akár Papista akár Evangelicus legyen, az ő keresztényi religiojokban, templomokban, Scholajokban, törvény-tevő helyekben megh merne haborítani: azok, tudni illik az Statufok, egyenlő erővel es eggyező értelemmel, vérek hulafaval, eletek es tíftefsegek fogyatkozafaval, az Evangeliom igazfagaert, templomok, Scholak, Consistoriomok otalmazafart hadakozni, es az Affecuratoriát helyere aladni, tartozzanak, el annyira, hogy ha vagy ő magok, vagy valaki az ő vallafokon levő, akár Egyhazi akár köz rend közzül, avagy kik azoknak birtokokban vadnak, az ő keresztényi vallafokban megh haborítatnanak, avagy nyomorgattatnanak, akár minemű pretextussal, vagy rebelliot forgatvan, avagy akár mi modot az mint Istennek es az ő igejenek ellenfeghe fokrak: Az Evangelicus uraknak három Statufi az Cseh Corona alatt, első kívanságra egy holnap alatt, ezer lovast es ket ezer gyalogot fogadvan, másodszor, pedigh ha segitfeget kívannak, ugyan annyi famu nepet, kiknek az három Statufon levő urak tartoznak fizetni Cseh orfaghban, es vegezetre, az súkfegh ugy kívanvan, minden erejekkel az mint főkeppen az Kiralynak, magoknak, feleségeknek, gyermekeknek es egef hazajoknak, megh maradafa kívannya, minden viáfalkodafnelkül, tartozzanak fel tamadni.

*Az Silefia
jakkal való
frigy kö-
te: bē vad-
nak ezek.*

VII. Az Silefijaknak adatot *Affecuratoria* hasonlokepen az egef tartomannak lakofira ki terjed, mind Egyhazi semelyekre, külső rendekre, semelyekben es jofagokban, Városokban, Falukban, avagy akár mely helyen levő jobagyokra, senkit ki nem veven: Hogy senkit közzülők, mas

religiora ne kenfergessenek, ha ugyan csak jövevény volna-is, valakit közöttök el se űzzek, es az religioert tibatól megh ne fobbák, es tellyességgel semmi okbul lelkek ismeretit ne terhellyek. Mely Affecuratoriát az Silesiai Uraim, az mi segitségünk által nyertek, es ő nekik több nem juthatott abban, mint mi nekünk, es mi nekünk, elsők leven, alab valo alapatunk nem lehet, sőt ez Articulus az mi Affecuratoriánkba közönségeskeppen es summa ferint, az Silesiai Uraimeba bőveben es nyilvánban vagyon foglalva.

VIII. Az Affecuratoria levelnek egyben sedegettetekor, ezt különben nem értettek, nem-is magyaráztak, hanem hogy az Klastromok ő föllege Kamorajanak jövai, melyeknek fő birodalma ő fölseget illeti, mint ezt azok, kik akkori tractatusban jelen voltak jól tudgyak.

IX. Hogy Cseh orsfagban az Egyhazi semelyeknek nincsen kiváltkepen valo Statufok, mint Morva orsfagba, es egyeb tartományokban, az gyűlésekben is nincsen Voxok, hanem az mibe ő föllege, az Statufokkal megh eggyez, abban tartoznak ők megh nyugonni.

X. Az Egyhazi tíftek mindenestől, Ersekségek es egyeb rendek az Cseh Kiralyok hatalmaba es dispositiojaba voltak, ugy mint kik első fundaloi es ajandekozoi, es az *jus Patronatus* az Kiralyokkal marados.

XI. Hogy az Egyhazi jofagok az Orsfag tablaja ferint D. 49. Az Kiralyi Kamorajahoz tartoznak: Annakokaert az megh nevezet tabla ellen A. 11. Semmi jövedelmet az Klastromoknak avagy jofagat az Kiralyi consensusa nélkül, senki el nem zalagolthat avagy adhat, el sem cserelhet: Es ha valaki törventelen, valamit el zalagolítana, el adna, avagy

avagy el cserélne, erőtelén és heaba való legyen. Es ha valaki ezekből valamit venne, azt az Kiralynak ő föllege- nek, avagy az kinek az Kiraly adna, ingyen tartozik vissza adni.

XII. Hogy az Egyhazi embereke csak az hasna az jó- sagnak életékigh, az Kiralyoke pedig az Egyhazi jósa- nak urasaga es birodalma; ugy hogy, az Egyhazi semelyek- nek minden eggyező ertelmek nélkül, valamit azokbol el adhatnak es örökösse tehetnek, valamint akarjak, melyre elég peldat hozhatni elő az dicsiretes Csásároknak Ferdinand, Maximilian, es Rudolphus ideje- ben való vegezésekből.

religiora ne kenfergefsenek, ha ugyan csak jövevény volna is, valakit közöttök el se izzek, es az religioert tibatól megh ne fobbák, es tellyességgel semmi okbul lelkek ismertit ne terhellyek. Mely Affecuratoriát az Silesiai Uraim, az mi segitsegünk által nyertek, es ő nekik több nem juthatot abban, mint mi nekünk, es mi nekünk, elsők leven, alab valo alapatunk nem lehet, fő ez Articulus az mi Affecuratoriánkba közönségeskeppen es summa ferint, az Silesiai Uraimeba bőveben es nyilvánban vagyon foglalta.

VIII. Az Affecuratoria levelnek egyben sedegettettek, ezt különben nem értettek, nem is magyaráztak, hanem hogy az Klastromok ő fölsege Kamorajanak jövai, melyeknek fő birodalma ő fölseget illeti, mint ezt azok, kik akkori tractatusban jelen voltanak jól tudgyak.

IX. Hogy Cseh orsfagban az Egyhazi semelyeknek nincsen kivaltkepen valo Statufok, mint Morva orsfagba, es egyeb tartományokban, az gyűlésekben is nincsen Voxok, hanem az mibe ő fölsege, az Statufokkal megh eggyez, abban tartoznak ők megh nyugonni.

X. Az Egyhazi tíftek mindenestől, Erseksegek es egyeb rendek az Cseh Kiralyok hatalmaba es dispositiojaba voltanak, ugy mint kik első fundaloi es ajandekozoi, es az *jus Patronatus* az Kiralyoknal maradot.

XI. Hogy az Egyhazi jofagok az Orsfag tablaja ferint D. 49. Az Kiralyi Kamorajahoz tartoznak: Annakokaert az megh nevezet tabla ellen A. 11. Semmi jövedelmet az Klastromoknak avagy jofagat az Kiralyi consensusa nélkül, senki el nem zalagolthat avagy adhat, el sem cserelhet: Es ha valaki törventelen, valamit el zalagolítana, el adna, avagy

es heaba valo legyen. Es ha va-
e, azt az Kiralynak ő föllege-
rally adna, ingyen tartozik vi-

zi embereke csak az hafna az jo-
alyoke pedig az Egyhazi jofag-
gy hogy, az Egyhazi semelyek-
nek nélkül, valamit azokbol el-
nek, valamint akarjak, melyre
lő az dicsiretes Csafaroknak
ian, es Rudolphus ideje-
vegezesekből.

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Inches
Centimetres
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 8

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

